

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 2025 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Beretnica”

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940, z 2025 r. poz. 884) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Beretnica”, zwany dalej „rezerwatem”, obszar o powierzchni 5,75 ha, położony na terenie gminy Gródek, w powiecie białostockim, w województwie podlaskim.

2. Na obszarach graniczących z rezerwatem wyznacza się otulinę obejmującą obszar o powierzchni 43,37 ha położony na terenie gminy Gródek, w powiecie białostockim, w województwie podlaskim.

3. Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

4. Położenie i przebieg granicy otuliny rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

5. Położenie i przebieg granicy rezerwatu oraz jego otuliny w postaci mapy są określone w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 2. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego układu zbiorowisk bagiennych wraz ze stanowiskiem rzadkiej rośliny torfowiskowej - przygielki białej.

§ 3. Dla rezerwatu określa się:

- 1) rodzaj – Torfowiskowy (T);
- 2) typ i podtyp rezerwatu ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
 - a) typ – Biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf),
 - b) podtyp – biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);
- 3) typ i podtyp rezerwatu ze względu na główny typ ekosystemu:
 - a) typ – różnych ekosystemów (EE),
 - b) podtyp – lasów i torfowisk (lt).

§ 4. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Białymstoku.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Białymstoku**

Adam Juchnik
/podpisano elektronicznie/

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Białymstoku
z dnia ... 2025 r.

Załącznik nr 1**POŁOŻENIE I PRZEBIEG GRANICY REZERWATU „BERETNICA”**

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL-1992) ¹⁾	
	X	Y
1	594326,34	793522,37
2	594348,71	793498,96
3	594367,90	793460,25
4	594403,91	793366,86
5	594423,76	793332,44
6	594462,70	793321,75
7	594505,58	793318,83
8	594546,49	793340,02
9	594564,65	793390,29
10	594569,59	793466,76
11	594564,29	793517,29
12	594589,87	793537,04
13	594601,27	793538,72
14	594610,76	793539,28
15	594612,99	793564,53
16	594602,95	793565,76
17	594552,23	793573,77
18	594494,85	793604,90
19	594465,10	793624,41
20	594331,86	793610,24
21	594326,34	793522,37

¹⁾ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, 1824, z 2025 r. poz. 1019).

POŁOŻENIE I PRZEBIEG GRANICY OTULINY REZERWATU „BERETNICA”

Numer punktu załamania granicy	Współrzędne punktów załamania granicy (PL- 1992) ²⁾		Uwagi
	x	y	
1	594069,45	793778,18	
2	594067,00	793731,13	
3	594055,98	793525,35	
4	594047,79	793398,22	
5	594047,59	793395,09	
6	594047,07	793387,00	
7	594043,08	793325,10	
8	594312,91	793308,61	
9	594269,66	793284,95	
10	594302,19	793216,42	
11	594300,88	793203,21	
12	594302,34	793203,07	
13	594350,51	793198,84	
14	594392,59	793195,32	
15	594427,36	793187,74	
16	594453,66	793182,00	
17	594514,32	793171,73	
18	594546,41	793176,92	
19	594563,42	793179,67	
20	594579,07	793181,32	
21	594579,16	793181,33	
22	594582,11	793181,64	
23	594595,38	793183,03	
24	594597,73	793183,28	
25	594628,75	793186,55	
26	594688,88	793204,27	
27	594696,35	793202,63	
28	594746,29	793191,68	
29	594761,20	793188,41	
30	594781,06	793184,06	
31	594824,12	793174,62	
32	594838,12	793182,25	
33	594850,32	793181,23	

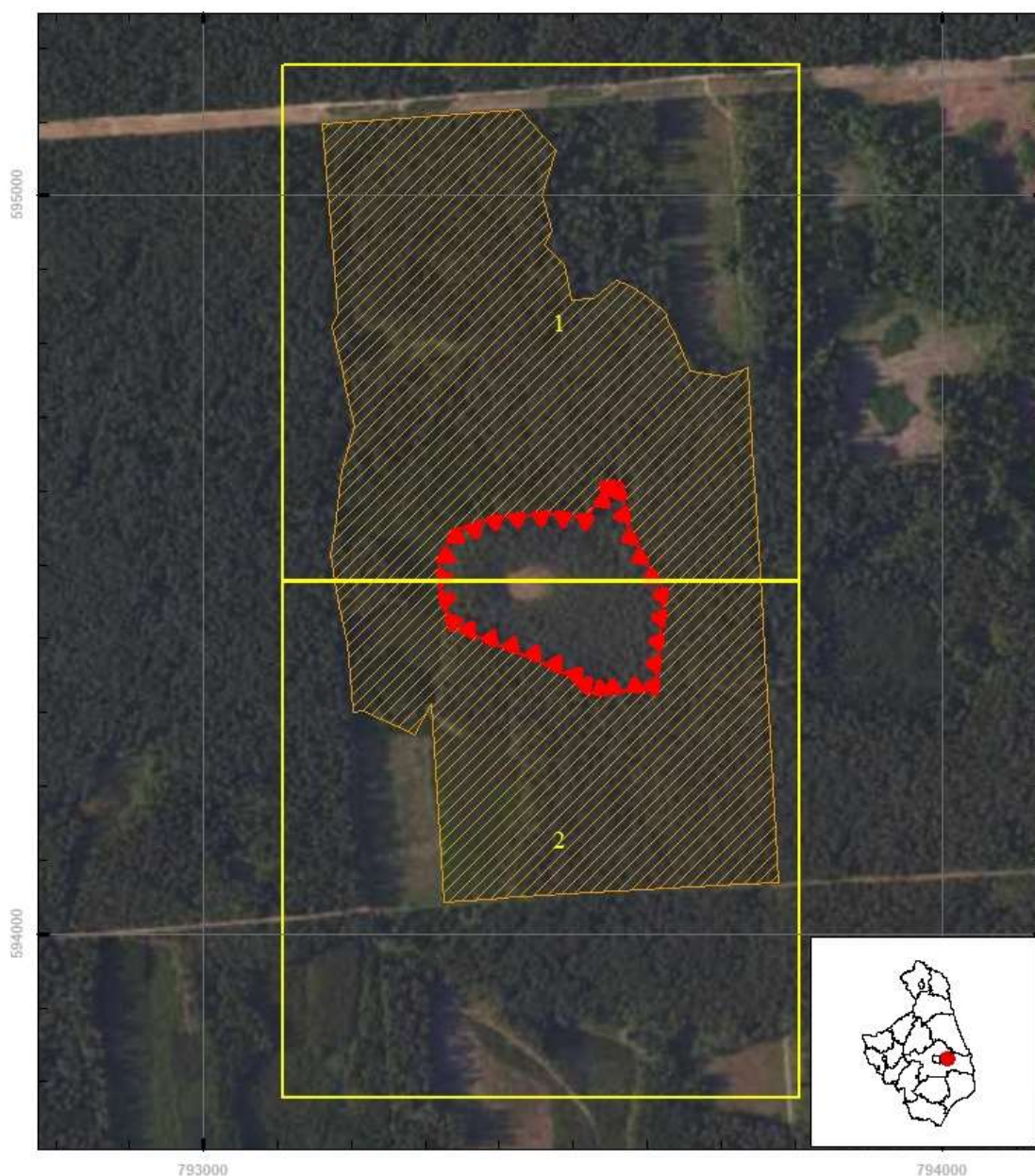
²⁾ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, 1824, z 2025 r. poz. 1019).

34	595098,72	793160,41	
35	595111,26	793348,43	
36	595116,61	793428,53	
37	595061,88	793477,27	
38	595001,57	793458,87	
39	594953,91	793471,54	
40	594933,80	793461,80	
41	594906,80	793489,23	
42	594860,14	793498,69	
43	594861,92	793528,09	
44	594885,36	793558,59	
45	594876,47	793581,65	
46	594856,88	793607,88	
47	594840,39	793626,73	
48	594837,61	793627,41	
49	594820,79	793631,52	
50	594817,98	793636,47	
51	594762,58	793659,11	
52	594762,44	793659,75	
53	594756,03	793705,89	
54	594767,06	793733,88	
55	594768,12	793736,12	
56	594628,85	793744,50	
57	594614,11	793745,39	
58	594425,11	793756,77	
59	594378,61	793759,57	
60	594301,53	793764,21	
61	594069,45	793778,18	
62	594610,76	793539,28	wyłączenie
63	594601,27	793538,72	wyłączenie
64	594589,87	793537,04	wyłączenie
65	594564,29	793517,29	wyłączenie
66	594569,59	793466,76	wyłączenie
67	594564,65	793390,29	wyłączenie
68	594546,49	793340,02	wyłączenie
69	594505,58	793318,83	wyłączenie
70	594462,70	793321,75	wyłączenie
71	594423,76	793332,44	wyłączenie
72	594403,91	793366,86	wyłączenie
73	594367,90	793460,25	wyłączenie
74	594348,71	793498,96	wyłączenie
75	594326,34	793522,37	wyłączenie
76	594331,86	793610,24	wyłączenie

projekt

77	594465,10	793624,41	wyłączenie
78	594494,85	793604,90	wyłączenie
79	594552,23	793573,77	wyłączenie
80	594602,95	793565,76	wyłączenie
81	594612,99	793564,53	wyłączenie
82	594610,76	793539,28	wyłączenie

POŁOŻENIE I PRZEBIEG GRANICY REZERWATU PRZYRODY „BERETNICA” ORAZ JEGO
OTULINY W POSTACI MAPY

Objaśnienia

rezerwat przyrody

otulina rezerwatu przyrody

Skala

0 100 200 m

Układ współrzędnych PL - 1992

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU

Ortofotomapa:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp: 04 IX 2025 r.

Granice powiatów:

Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Państwowy Rejestr Granic - Jednostki Terytorialne
- usługa WFS, dostęp: 16 IX 2024 r.

Objaśnienia

- rezerwat przyrody
- otulina rezerwatu przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL - 1992

Ortofotomapa:
 Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp: 4 IX 2025 r.
 Dane topograficzne
 Główny Urząd Geodezji i Kartografii (BDOT10k) usługa WMTS, dostęp: 4 IX 2025 r.
 Oddziały /wydzielenia leśne
 Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskanie: 30 V 2025 r.
 Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Żednia na lata 2019 - 2028

Objaśnienia

- rezerwat przyrody
- otulina rezerwatu przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala

0 50 100 m

Układ współrzędnych PL - 1992

Ortofotomapa:
 Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp: 4 IX 2025 r.
 Dane topograficzne
 Główny Urząd Geodezji i Kartografii (BDOT10k) usługa WMTS, dostęp: 4 IX 2025 r.
 Oddziały /wydzielenia leśne
 Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskanie: 30 V 2025 r.
 Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Żednia na lata 2019 - 2028

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940, z 2025 r. poz. 884) uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Niniejsze zarządzenie obejmuje uznanie obszaru za rezerwat przyrody wraz z jego otuliną, określenie jego nazwy, położenia współrzędnych geograficznych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992 oraz w podziale administracyjnym państwa, a także uwzględnienie obowiązujących norm prawnych dotyczących rezerwatów przyrody, w tym określenie sprawującego nadzór nad rezerwatem oraz rodzaju, typu i podtypu obiektu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r., Nr 60, poz. 533).

Rezerwat przyrody „Beretnica” położony jest w województwie podlaskim, w powiecie białostockim, na terenie gminy Gródek. Przedmiotowy rezerwat przyrody zlokalizowany jest około 11,5 km na wschód od Białegostoku, w samym centrum Puszczy Knyszyńskiej. Obiekt leży w obrębie otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz na terenie obszarów Natura 2000 PLB200003 Puszcza Knyszyńska i PLH200006 Ostoja Knyszyńska. Rezerwat wraz z otuliną w całości leży na terenie gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Żednia, w leśnictwie Kozi Las oraz Kołodno (Bank Danych o Lasach).

Rezerwat przyrody „Beretnica” obejmuje małe torfowisko wysokie stanowiące zarośnięte jezioro dystroficzne. Powierzchnia całej bezodpływowej niecki zajmuje około 6 ha. Torfowisko znajdujące się w rezerwacie charakteryzuje się wyraźnym strefowym, koncentrycznym układem zbiorowisk roślinnych. Najbardziej podtopioną część pokrywa mszar przygielkowy *Rhynchosporium albae*, zbiorowisko unikalne w Puszczy Knyszyńskiej. Jest on otoczony pasem mszaru *Sphagnetum magellanicum*. Oba zbiorowiska stanowią widną część torfowiska z niewielką liczbą niskich, uszkodzonych przez zwierzęta kopytne drzew (głównie sosny zwyczajnej). Z kolei strefa zewnętrzna złożona jest z występujących mozaikowo boru bagiennego *Vaccinio-uliginosi-Pinetum* i mszaru *Ledo-Sphagnetum*. W skład drzewostanu wchodzi sosna zwyczajna (obecnie w wieku około 135 lat), jedynie w podroście zdarzają się nieliczne brzoza omszona i świerk pospolity.

W widnej części torfowiska odnotowano występowanie m. in. żurawiny błotnej *Vaccinium oxycoccus* i modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, przygielki białej *Rhynchospora alba*, turzycy bagiennej *Carex limosa*, wełnianki pochwowej *Eriophorum vaginatum*, rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*.

W leśnej części z kolei odnotowano obecność następujących krzewinek: bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, borówki bagiennej *Vaccinium uliginosum* i borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*.

Wg dotychczasowych badań złoża organiczne w tym obiekcie należy do najgłębszych w Puszczy Knyszyńskiej – osiąga ponad 8 m grubości. Centrum torfowiska zajętego przez zbiorowiska mszarne wypełnia 1,5 metrowej grubości pokład torfu sfagnowego, pod którym zachowała się soczewka wodna o miąższości ok. 0,8 m. Pod nią znajduje się duży pokład gytii detrytusowej. W jej partiach stropowych zalega cienka warstwa torfu turzycowego.

Dodatkowo w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę, której powierzchnia wynosi 43,37 ha.

Podana w niniejszym zarządzeniu powierzchnia rezerwatu przyrody jest powierzchnią geometryczną wyliczoną na podstawie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym oraz zaopiniowaniu przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. W ramach konsultacji wpłynęły uwagi: (...).

Wniesione uwagi zostały szczegółowo przeanalizowane (...).

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 13 ust. 3 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940, z 2025 r. poz. 884) został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428 t.j.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.